



ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Liberec

Inspekční zpráva

Speciální škola a speciální mateřská škola při Dětském centru Jilemnice

Roztocká 994, 514 01 Jilemnice

Identifikátor školy: 600 099 491

Zřizovatel: Město Jilemnice, Masarykovo náměstí 82, 514 01 Jilemnice

Školský úřad Semily, Ke Stadionu 183, 513 01 Semily

Termín konání komplexní inspekce: 4. až 6. duben 2000

Čj.	084 233/1165
Signatura	kh5zt101

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Město Jilemnice reagovalo na změny v zabezpečování péče o děti od raného věku (rušení jeslí) a zřídilo nestátní zdravotnické zařízení s právní subjektivitou - Dětské centrum Jilemnice (dále jen DC) pro děti s různými typy postižení. Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení se staly součástí DC Speciální škola (dále jen SpŠ) a speciální mateřská škola (dále jen SpMŠ) při Dětském centru Jilemnice. Záměrem bylo a je prostřednictvím komplexní péče umožnit handicapovaným dětem začlenění do běžné společnosti. Ředitelkou DC byla zřizovatelem jmenována MUDr. Helena Václová.

Škola a předškolní zařízení, které byly při DC zřízeny, sdružují pomocnou školu (dále jen PŠ) s kapacitou 8 žáků, přípravný stupeň PŠ pro 6 žáků a SpMŠ pro 25 dětí. Konkrétní naplněnost souvisí každoročně se složením dětí a žáků v DC. V době inspekce ve speciální mateřské škole byly zařazeny děti zdravotně oslabené, s lehkou mozkovou dysfunkcí (dále jen LMD), děti hyperaktivní, s ortopedickými vadami a s kombinovanými vadami. Speciální škola zabezpečovala výuku ve třídě s dětmi s autismem a ve třídě s prvním a druhým ročníkem zvláštní školy (dále jen ZvŠ). Dětské centrum poskytuje dětem komplexní zdravotnickou, sociální a pedagogickou péči, kterou zajišťuje zdravotnický personál, jedna sociální pracovnice, dvě učitelky speciální mateřské školy, dvě učitelky speciální školy a jeden pomocný pedagog.

DC je umístěno ve společném komplexu budov mateřské školy běžného typu (původně podniková MŠ a jesle). Velmi dobrá spolupráce mezi oběma subjekty vytváří dětem s handicapem vhodné zázemí pro individuální i skupinovou výchovně-vzdělávací činnost. Zejména poskytnuté prostory pro autistickou třídu z bývalé sborovny umožňují výchovně-vzdělávací práci přizpůsobit potřebám a možnostem autistických dětí.

Předmětem inspekce bylo posouzení výchovně-vzdělávací činnosti speciální školy a speciální mateřské školy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ SPECIÁLNÍ ŠKOLY

Plánování a příprava výuky

Výuka žáků ve třídě pro děti s autismem probíhá dle Teach programu, který obsahuje oblast komunikace, samostatných činností, individuální i skupinové práce. Součástí je práce s piktogramy. Učitelka je v kontaktu s odborníky a průběžně jednotlivé postupy s nimi konzultuje. Tři žáci jsou vyučováni podle vzdělávacího programu pro PŠ a jeden podle přípravného stupně PŠ. Tematické plány učitelka vypracovává dle speciálního vzdělávacího Teach programu na týden, jsou v nich zastoupeny individuální i společné činnosti v předmětech věcného učení a výchov, kromě smyslové a individuální je v předmětech čtení, psaní, počty a smyslová výchova. Příprava učitelky na každý výukový blok byla velmi pečlivá.

V další třídě byli žáci vyučováni dle programu pro ZvŠ a PŠ. Učitelka se zaměřila na diagnostickou činnost a prostřednictvím individuálně vzdělávacích plánů s vizí předpokládaného vývoje a umístěním dětí do odpovídajícího typu školy s žáky pracovala. Velmi dobrá příprava (matematika, počty, český jazyk-čtení, psaní) spočívala v respektování individuality dítěte, v podrobném rozpracování postupu a ve využití názorných manipulačních pomůcek.

Podmínky výuky

Ve třídě autistických dětí vyučuje učitelka, která absolvovala bakalářské studium speciální pedagogiky pro učitelky mateřských škol a účastnila se seminářů a kurzů se zaměřením na

práci s dětmi v PŠ a s autistickými dětmi. Dle potřeby je k dispozici učitelka - pomocný pedagog a pracovník, který zde vykonává civilní službu.

Ve třídě ZvŠ a PŠ působí učitelka (důchodkyně) s vysokoškolským vzděláním s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro druhý stupeň ZŠ. Má dlouholetou praxi ve speciální škole.

Třída, kde výuka probíhá, byla zřízena za velké angažovanosti a iniciativy rodičů. Prostory jsou sice stísněné, ale vyučování je zajištěno. Pro pohybové a relaxační činnosti je využívána spojovací chodba. Ve třídě bylo dostatek výukového nástěnného i pracovního materiálu, podnětná výzdoba korespondovala s výukovým tematickým blokem.

Poměr mezi samostatnou prací žáků, individuálním přístupem, skupinovou prací a odpočinkových aktivit byl v souladu s psychohygienickými zásadami výuky.

Organizace, formy a metody výuky

Autistické děti mají specifický program a přesně stanovený režim dne. První vyučovací hodinu pobývají ve třídě mateřské školy, kde se účastní ranního cvičení a pohybových aktivit. V této době je prováděna individuální logopedická péče, společná realizace výchov a opakování a procvičování úkolů ze školy. Vlastní výukový program probíhá v blocích od 9:00 hodin do 11:30 hodin. Součástí programu je hipoterapie a rehabilitační cvičení v bazénu. Způsob organizace, kdy jsou žáci zařazováni na krátký časový úsek do kolektivu dětí s lehčím handicapem, se jeví jako vhodný. Přes skutečnost, že se obtížně zapojují a přijímají komunikaci, mohou aspoň pasivně vnímat činnosti a vztahy v dětské komunitě. Po přechodu do své stabilní třídy se výrazně změnilo postoje dětí. Chovaly se vyrovnaněji, prostředí bylo pro ně identické a vlastní, dokázaly se dobře orientovat. Po skončení samostatné práce automaticky využívaly relaxační koutek.

Ve sledovaném bloku výchovně-vzdělávací činnosti organizace Teach programu a předmětu věcného učení odpovídala stanoveným požadavkům pro práci s dětmi s těžšími výše uvedeným handicapem. Opakujícím se rituálem přesně po sobě jdoucích a navazujících činností získávají žáci určité dovednosti a jsou schopni plnit zadané úkoly. Tento fakt byl velmi zřetelný.

Zvolené formy a metody práce (individuální, skupinová, frontální činnost, komunikace u tabule, cvičení očního kontaktu, plnění týdenního plánu prostřednictvím úkolů v „košíčcích“, individuální nácvik nových úkolů za využití piktogramů) děti podněcovaly k činnosti a pod citlivým přístupem učitelky dokázaly komunikovat. Učitelka využívala názorné pomůcky, dbala, aby žáci pochopili význam pojmů.

Ve třídě se spojenými ročníky PŠ a ZvŠ při sledovaných hodinách (matematika, počty, čtení, psaní) učitelka využila společné práce všech žáků na začátku a ke konci hodin. Dobře zvolené formy a metody práce respektovaly psychohygienické zásady, individuálním přístupem korigovala pracovní tempo i sledovala náročnost požadavků podle možností a schopností žáků. Využila práci s učebnicí, s pracovním sešitem, u tabule i manipulaci s předměty. Během výuky zařazovala oddechové chvíle, střídáním činností a procvičováním učiva v různých modifikacích upevňovala učivo a vedla žáky k aktivní spoluúčasti.

Motivace a hodnocení

Ve vyučovacím procesu učitelky plně využívaly vstupní i průběžnou motivaci, žáky neustále podněcovaly k činnosti, oceňovaly snahu i úspěch. Formy motivace a hodnocení byly přiměřené věku i jejich handicapu. Učitelky vhodně zařazovaly mezipředmětové vztahy, přiměřeně obohacovaly žáky o nové poznatky. Každodenní hodnocení přispívá k upřesňování individuálních plánů. Rodiče jsou informováni o chování i výsledcích ve výuce svých dětí prostřednictvím notýsků a žakovských knížek pravidelně každý týden. Učitelky zároveň nastiňují další společný postup.

Interakce a komunikace

Vzhledem k závažným problémům docházejících žáků je pro výchovně-vzdělávací práci nezbytnou podmínkou vytvoření pozitivního komunikačního prostředí a respektování osobnosti a jejich handicapu. Při sledování jednotlivých výchovných a vzdělávacích činností byl tento požadavek plně respektován. Ve třídách byly zjištěny velmi úzké citové vazby mezi učitelkami a žáky, mezi žáky navzájem nebyly zjištěny viditelné symptomy negativních a agresivních postojů. U všech pracovníků podílejících se na vyučovacím procesu byla shledána souhra, vzájemné respektování a osobní nasazení ve prospěch dětí.

Individuální logopedická péče

Individuální logopedickou práci (dále jen ILP) zajišťují dvě učitelky s odbornou způsobilostí ve speciální pedagogice. Garantem je a poradenskou péči zajišťuje klinický logoped. Pro ILP je uzpůsobena menší pracovna.

Sledovaná ILP vycházela ze sestaveného plánu a z problému dítěte. Učitelky citlivě reagovaly na momentální stav dítěte, dokázaly ho zaujmout a nenásilnou hravou formou provést průpravná jazyková cvičení, dostatečně procvičit sledovaný okruh hlásek, asociační cvičení a nácvik polohování jazyka pro další korekci vytypované hlásky.

Učitelky dokázaly uplatnit získanou odbornost, vytvořily velmi pozitivní klima a vhodně využily zájmu dítěte. Speciálně-pedagogické zásady plně respektovaly.

Plánování a příprava výuky vychází ze schválených dokumentů, pro autistické děti Teach programu a vzdělávacího programu PŠ a přípravného stupně, pro žáky se spojenými ročníky z programu pro ZvŠ. Na výchovně-vzdělávací činnosti se podílejí všichni zaměstnanci, garanci mají učitelky. Je respektována osobnost dítěte s jeho handicapem a výuka je převážně individuální.

Organizačně jsou třídy velmi dobře zajištěny, v autistické třídě je k dispozici pomocný pedagog a pracovník v civilní službě. Odborná způsobilost je zajištěna částečně (VŠ bez speciální pedagogiky, ale dlouholetou praxí ve speciálním školství, speciální pedagog pro předškolní věk s velmi dobrými předpoklady pro práci s autistickými dětmi). Prostorové podmínky jsou v jedné třídě dostačující, v druhé stísněné. Vybavení tříd je velmi dobré.

Učební osnovy i učební plán škola plní. Organizace výuky je skloubena se zdravotnickými činnostmi a plně respektuje individualitu a handicap dětí. Dětem je poskytována pravidelná logopedická péče, s vytypovanými dětmi je realizován program pro rozvoj grafomotoriky.

Motivace dětí je příkladná, zejména ve třídě autistických dětí. Hodnocení slouží pro stanovení dalších vzdělávacích postupů a pro děti i jejich rodiče má pozitivní charakter.

Všemi pracovníky je vytvářeno komunikativní prostředí na bázi důvěry a bezpečí.

Mezi dětmi panovaly přátelské vztahy, děti byly vedeny k vzájemné toleranci a úctě. Cíleně byly u nich rozvíjeny komunikativní dovednosti.

Výchovně-vzdělávací práce školy měla velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI VE SPECIÁLNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLE

Výchovně-vzdělávací proces vychází z klasického výchovného programu pro mateřské školy, dále z programů Jaro, Léto, Podzim, Zima, které jsou přizpůsobovány druhu a stupni postižení a podle příručky Speciální pedagog v MŠ. K pravidelným činnostem patří denní logopedická péče, rozvoj grafomotoriky u dětí doporučených psychologem a individuální programy pro děti s odkladem školní docházky. Individuální plány jsou vypracovávány na základě zjištěného problému dítěte. Na výchovně-vzdělávací práci se podílejí společně pedagogové, zdravotní sestry i sociální pracovníci. Personál celého DC spolu úzce spolupracuje, projednávané konkrétní postupy dle momentálního zdravotního i psychického stavu dětí jsou konzultovány také s ředitelkou DC. Pro všechny vzdělávací činnosti jsou garantem učitelky speciální mateřské školy.

Hospitalizace proběhly v obou odděleních u dětí s různým stupněm kombinovaných vad v průběhu dopoledních a částečně i odpoledních činností. Výchovná práce byla sledována jen u jedné učitelky speciální mateřské školy, druhá v danou dobu čerpala studijní volno na dokončení studia VOŠ se zaměřením na speciální pedagogiku.

Péče o děti s odkladem školní docházky

Učitelka s odbornou a pedagogickou způsobilostí postupovala podle rozpracovaného skupinového vzdělávacího plánu, který upřednostňoval osobnostní rozvoj dítěte a respektoval jeho handicap.

Učitelka pracovala se dvěma chlapci. Individuálně procvičovala rozvoj řeči, prostřednictvím námětových grafomotorických listů za použití trojhranu fixovala správné držení tužky. V návaznosti zařadila stříhání, lepení a kresbu podle předlohy. Společnou činnost v oblasti rozvíjení poznání (párování dvojic - zvířata a jejich mláďata) směřovala tak, aby oba chlapci mohli spolupracovat. Součástí byla jazyková průprava na procvičování hlásek v okruhu měkčení. Zvolená citově zbarvená hra u dětí podpořila jejich aktivitu a tím také vnitřní zaujetí pro činnost. Zařazená metoda „obkreslování“ podle vzoru, poměrně málo rozvíjela dětskou kreativitu, ale vedla děti k cílené pozornosti a pečlivosti. Při dalších činnostech učitelka zadávala problémové úkoly, při kterých chlapci již sami hledali možnost vhodného řešení.

Provázanost jazykové, rozumové i pracovní výchovy jednoznačně vedla děti k aktivitě a postupnému rozvoji v oblasti řečové, motorické i rozumové. Zvolené tempo odpovídalo schopnostem dětí, oba chlapci při práci byli pečliví a svou činnost vždy dokončili.

Učitelka při komunikaci volila jasné a srozumitelné pokyny, chlapci reagovali živě a byla znát v jejich dovednostech, vědomostech a návycích cílená, poslušná a důsledná výchovně-vzdělávací práce učitelek.

Průběžné hodnocení, taktní usměrňování a přátelská atmosféra byly podstatným faktorem, které pozitivně ovlivnily efektivitu řízené činnosti.

Pohybové činnosti

Příprava a plánování cvičení vychází ze zdravotního stavu dětí. Učitelky průběžně konzultují s lékařem momentální i jejich dlouhodobé zdravotní možnosti. Při sestavování plánů zohledňují věkové zvláštnosti dětí a vypracovávají plány pro smíšenou věkovou skupinu.

Pohybové aktivity doplňují další specifické činnosti např.: speciální rehabilitace, hipoterapie, pobyty u moře a další nabídka DC, kterou zajišťují společně všechny pracovnice. Každou nadstandardní aktivitu připravují učitelky SpMŠ spolu s dalšími pracovníky DC pod vedením lékařů a po projednání s rodiči dětí.

Ve spojeném oddělení dětí s těžším postižením a dětí s autismem vedla pohybové činnosti nekvalifikovaná učitelka - pomocný pedagog (absolvovala školení v metodické práci s klienty s autismem). Pro společnou rozvíčku zvolila vhodnou reprodukovanou hudbu. Motivované cvičení proběhlo v živém tempu. Cvičení na trampolíně vedlo k nácviku odrazu, koordinaci pohybů a ke správnému držení těla. Učitelka zabezpečila dobře záchranu a s dětmi, které měly problémy, cvičily zdravotní sestry a rehabilitační pracovnice individuálně. Pomůcky ke cvičení např. gymnastické míče, byly využity podle možností jednotlivých dětí. Přestože cvičení vedla nekvalifikovaná učitelka, provedení, metodika i souhra zainteresovaných pracovníků byly velmi dobré.

Spontánní činnosti

Koncepce DC a tím také speciální mateřské školy vychází z konkrétních potřeb dětí s určitým postižením. Všechny činnosti byly prováděny se znalostí jednotlivých dětí a zohledňovaly jejich momentální stav. Pro spontánní činnosti měly děti dostatečný časový prostor dopoledne a také v odpoledních hodinách, pokud zůstávaly i po obědě. Organizace dne a všech aktivit je promyšlená tak, aby jednotlivé děti absolvovaly relaxační i rehabilitační péči v souladu s jejich potřebou volné hry a seberealizace.

Vybavení hračkami a pomůckami je dobré, ve sledované dny děti společně s pracovníky DC vyráběly velikonoční slepičky z odpadového materiálu, který učitelky obohatily dalšími doplňky. Součástí zásoby her a hraček jsou také rehabilitační pomůcky, např. gymnastické míče, různé dřevěné skládky pro cvičení motoriky a pomůcky pro logopedická cvičení.

Relaxačnímu pobytu venku slouží dětem travnatá zahrada, která je součástí celého komplexu, náležejícího mateřské škole. Děti z DC mají k dispozici vlastní prostor s částečně zastíněným pískovištěm, část zahrady má parkovou úpravu.

V letním období využívá škola terasu jak pro cvičení, tak zde podávají svačiny a realizují řízené činnosti.

Propojením zdravotnického a pedagogického personálu byly dány vynikající podmínky pro uspokojení potřeb jednotlivých dětí, kdy učitelka plnila plánované úkoly se skupinou dětí, ostatní mohly nerušeně pokračovat ve svých volných aktivitách za dohledu zdravotních sester anebo pod dohledem odborníků plnily ozdravný a rehabilitační program.

Příprava a plánování vzdělávací činnosti vychází ze skladby dětí a jejich specifických potřeb, učitelky plány zpracovávají po dohodě i se zdravotním personálem. Vzhledem k rozsahu a individuálnímu zaměření jsou plány na velmi dobré úrovni.

Podmínky pro činnost speciální mateřské školy jsou v oblasti materiální a psychohygienické velmi dobré, personální obsazení je specifické pro tento typ kombinovaného zařízení. Propojení pedagogického i zdravotnického personálu je ku prospěchu dětí. Absolutorium VOŠ se zaměřením na speciální pedagogiku je pro tento typ zařízení přínosem. Rezervy jsou v oblasti metodiky výchovy dětí předškolního věku.

Organizace výuky, použité formy a metody práce byly na velmi dobré úrovni. Motivace dětí, stejně tak i spolupráce mezi dětmi a učitelkami i mezi dětmi navzájem byla velmi dobrá.

Vzdělávací činnost speciální mateřské školy byla velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Samostatná koncepce školy písemně zpracována nebyla. Prioritou při sestavování ročního plánu práce pověřené učitelky za vedení speciální školy a speciální mateřské školy byly uvedené hlavní cíle: všestranný rozvoj dětí v prostředí bohatém na podněty, rozvoj vědomostí, dovedností a návyků, celkový psychický a fyzický rozvoj dětí, zapojování dětí do aktivit a činností organizovaných DC i ostatními subjekty, vytvořit dětem podmínky pro další vzdělávání. V ročním plánu práce jsou uvedeny schválené vyučovací programy ve škole a stanovené oblasti pro sestavování individuálních plánů. Výchovně-vzdělávací úkoly jsou pojaty obecně. Neobsahuje program mateřské školy. Velká pozornost je věnována dalšímu vzdělávání pedagogů, plánovaným akcím DC a spolupráci s dalšími odborníky a organizacemi.

Organizování

Organizace činnosti DC je podrobně rozepsána v provozním řádu, jehož součástí je grafické schéma organizačního uspořádání a stanovení vzájemné zastupitelnosti pro zdravotníky a pedagogy. SpŠ a SpMŠ jsou součástí této organizace a jejich působnost nelze striktně oddělit od působnosti celého DC, protože všechny aktivity, především zdravotně rehabilitační, se v průběhu dne prolínají. Všichni pracovníci spolu velmi úzce kooperují. Zvlášť je uveden režim SpMŠ s celotýdenním provozem, jeho střední část platí pro celodenní provoz, není zde však uvedena specifikace pro celodenní a týdenní provoz. V časovém rozvržení 24 hodin nepřetržitého provozu jsou uvedeny oblasti péče s určením kdo tuto činnost provádí (zdravotní sestra, učitelka, učitelka společně s rehabilitační sestrou). Pravidelně jednou týdně jsou organizovány hipoterapie a v bazénu rehabilitační cvičení. Jsou zde uvedeny i pravidelné akce. Celodenní provoz SpMŠ zahajuje jedna učitelka v 7:30 hod. a končí individuální logopedickou péčí v 15:00 hodin, druhá učitelka zajišťuje péči v týdenních směnách dopoledne a odpoledne. Výchovnou činnost pod vedením učitelky vykonává i zdravotní sestra. Tím je modifikován § 4 odstavec 1 vyhlášky MŠMT ČR č. 127/1997 Sb., o speciálních školách a speciálních mateřských školách, který uvádí, že ve třídě speciální mateřské školy zajišťují výchovné práce dva učitelé, individuální logopedickou péči a rozvoj komunikační dovednosti zajišťuje v rozsahu tří hodin denně v každé třídě další učitel.

Děti před zahájením provozu SpMŠ a po jeho ukončení jsou v péči DC. Odpovědnost za bezpečnost dětí je dohodnuta s rodiči a písemně potvrzena podle vyhlášky MŠMT ČR č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Současně jsou ve třídách přítomny zdravotní sestry, průběžně s dětmi pracují také odborní lékaři a terapeuti.

Režim autistické třídy je specifický, prolíná se částečně s činností MŠ, kde výchovy zajišťují učitelky MŠ. Speciální třída dodržuje učební plán, který je v souladu se vzdělávacím programem školy. Pro vytypované děti jsou organizovány kurzy grafomotoriky.

Vnitřní řád je společný pro celé DC, není specifikován pro jednotlivé součásti centra, zajišťuje však funkčnost a bezproblémový chod celého kombinovaného zařízení. Vypracovaná náplň práce je pro všechny pedagogické pracovníky společná. Povinnou dokumentaci vede vedoucí učitelka společně s vrchní sestrou DC.

Evidence dětí SpMŠ je vedena přehledně i s lékařskými zprávami, evidenční listy jsou vypsány pro děti, které jsou do speciální mateřské školy přijaty. V průběhu inspekce po dohodě s ředitelkou DC byly vypsány také tiskopisy o přijetí dětí do SpMŠ.

Třídní dokumentace školy je vedena na předepsaných tiskopisech. Zjištěné formální nedostatky (vyplňování, zápisy) byly s vedoucí učitelkou projednány.

Pedagogické rady jsou svolávány společně pro SpMŠ i SpŠ a předmětem je výchovně-vzdělávací práce. Vedoucí učitelka o závěrech informuje na poradách DC. Spolupráce všech pracovníků - pedagogů, zdravotních sester, rehabilitační pracovníce, sociální pracovníce je propojená a smysluplná.

Vnitřní informovanost zaměstnanců DC včetně pedagogů je zajištěna podle vnitřního řádu DC a informace jsou předávány včas.

Důvěrné informace jsou řádně zabezpečeny před jejich zneužitím.

Spolupráce s rodiči je velmi dobrá, rodiče se často účastní výletů, zájezdů i setkání v areálu školy. Všechny informace jsou vyvěšeny na nástěnkách v šatnách, důležité zprávy získávají rodiče osobně při denním kontaktu.

Rodiče autistických dětí jsou informováni učitelkou denně zápisem v notýscích. Ve speciální třídě jsou rodiče informováni prostřednictvím žákovských knížek. Učitelka jednou za měsíc provádí celkové hodnocení žáka.

Pracovnice DC vydaly letáček o působnosti zařízení. Akce jsou rozmanité. Několikrát ročně děti vystupují na veřejnosti s kulturním programem, účastní se akcí nadace Terezy Maxové a účastní se významných koncertů např. v Lucerně pro postižené děti. Dále se osvědčily tematické zájezdy, návštěvy divadel, výstav a ozdravné pobyty u moře.

Výroční zpráva podává souhrnně informaci o činnosti školy za školní rok 1998/99, je v ní zvýrazněno další vzdělávání pedagogů, menší pozornost je věnována hodnocení vlastní výchovně-vzdělávací práce a stanovení východisek pro další školní rok.

Vedení a motivování pracovníků

Učitelky speciální školy a speciální mateřské školy si zvyšují své vzdělání a rozšiřují odbornost studiem odborné literatury, absolvováním seminářů, odborných kurzů a studiem na VOŠ v Litomyšli. Jedna učitelka SpMŠ absolvovala školu v r. 1997, druhá dokončuje tříleté studium v tomto období. Studium je zaměřeno na pedagogiku volného času a na speciální pedagogiku. Učitelka ve speciální třídě studuje magisterské studium sociální pedagogiky. Pozitivní je iniciativa pedagogů a ochota k dalšímu vzdělávání.

Jedním ze stimulujících faktorů je finanční ohodnocení, které je v této škole odpovídající náročnosti vzdělávací práce.

Kontrolní mechanismy

Vedoucí učitelka provádí kontrolu ve dvou směrech. První je zaměřen na kontrolu dokumentace SpŠ a SpMŠ a druhý na hospitační činnost, která je realizována formou krátkodobých vstupů do jednotlivých tříd a je spíše zaměřena na konzultační práci. Také záznamy mají formální ráz.

Hodnocení kvality řízení

Činnost DC je propojena s jeho sdružujícími subjekty. Roční plán práce SpŠ a SpMŠ je více informativní, postrádá specifika jednotlivých zařízení. Stanovený program školy odpovídá handicapu docházejících dětí a je modifikován na jejich možnosti a schopnosti.

Plánování speciální mateřské školy v současné době není vypracováno jako samostatná oblast, je součástí plánu a vnitřních předpisů DC.

Organizování je funkční, je třeba jej však diferencovat pro SpMŠ i pro SpŠ, jako i vedení a motivování pracovníků včetně zpracování a provádění kontroly.

Kvalita řízení je na dobré úrovni.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Z dotazníků pro rodiče jasně vyplývá spokojenost rodičů s činností DC, SpŠ i SpMŠ. Rodiče oceňují přístup zaměstnanců k dětem, respektování individuality dítěte a komplexnost péče, kterou jejich dětem zařízení poskytuje.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zařazení do sítě škol předškolních zařízení a školských zařízení čj.: P-157/96-Či - 00 jako Speciální základní škola a mateřská škola při Dětském centru Jilemnice,
- žádost Městského úřadu Jilemnice o udělení souhlasu ke zřízení Speciální mateřské školy, zvláštní školy a pomocné školy při DC Jilemnice,
- souhlas MŠMT ČR z 26. 8. 1994 se zřízením Speciální mateřské školy, zvláštní školy a pomocné školy při DC k 1. září 1994,
- změna zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: P-957/98-Kp jako Speciální škola a speciální mateřská škola při Dětském centru Jilemnice, Roztocká 994, která sdružuje: pomocnou školu, přípravný stupeň, speciální mateřskou školu,
- jmenování ředitelky Dětského centra do funkce ze dne 29.6.1998 starostkou Města Jilemnice, čj. 130/98/t,
- dodatek č. 1 k provoznímu řádu DC z 1. 7. 1998 o jmenování zástupkyně pro pedagogickou oblast,
- dokumentace DC (provozní řád, vnitřní předpis, vybraná spisová dokumentace dětí),
- dokumentace SpŠ a SpMŠ (roční plán práce na školní rok 1999/2000, výroční zpráva za školní rok 1998/99, povinnosti pedagogů, Vzdělávací program zvláštní školy schválený MŠMT ČR po čj. 22 980/97-22, Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy schválený MŠMT pod čj. 24 035/97-22, Teach program pro autistické děti, časově tematické plány pro MŠ, Program - Jaro, Léto, Podzim, Zima, dále Speciální pedagog v MŠ, zápisy z pedagogické rady, třídní dokumentace školy- třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, individuální plány, přehledy výchovné práce SpMŠ, výchovné plány pro jednotlivá oddělení SpMŠ, evidenční listy, záznamy o dětech, docházka dětí,
- zdravotní dokumentace.

ZÁVĚR

DC vytváří vhodné podmínky pro práci školy i mateřské školy. Velmi dobrá je propojenost zdravotnické a pedagogické práce. Dětem a žákům školy je poskytována komplexní péče.

Výchovně-vzdělávací práce školy i mateřské školy měla velmi dobrou úroveň.

V oblasti řízení nebyly jasně převedeny kompetence, tím i pravidla chodu školy. Během inspekce vedoucí pracovníce operativně reagovaly na připomínky a některé již řešily. Oblast řízení byla hodnocena jako dobrá.

Celkově byly speciální škola a speciální mateřská škola na velmi dobré úrovni.

Nebylo zjištěno neefektivní využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu.

Vymezení kladů:

- velmi dobrá komplexní péče ve spolupráci pedagogického i zdravotního personálu DC,
- velmi dobrá logopedická péče,
- vysoké pracovní nasazení učitelek,
- péče o další vzdělávání učitelek a jejich průběžné sebevzdělávání,
- spolupráce s podobnými zařízeními v blízkém okolí.

Vymezení nedostatků:

- nebyly jednoznačně stanoveny kompetence a tím také převedení odpovědnosti vedoucí učitelky za část řídicích povinností.

Doporučení:

- nadále pokračovat v nastíněné koncepci celého zařízení,
- jasně stanovit kompetence vedoucí učitelky a odpovědnost za oblast pedagogickou,
- zpracovat samostatný vnitřní řád SpŠ a SpMŠ,
- sledovat nové trendy v systému plánování, konkretizovat roční plán pro SpMŠ a SpŠ,
- věnovat pozornost vedení dokumentace,
- dále motivovat pedagogy k získání odborné způsobilosti (SpŠ).

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miloslava Paclíková	v. r.
Členka týmu	Bc. Růžena Janatová	v. r.

V Liberci dne 15. května 2000

Datum a podpis ředitelky dětského centra stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 25. 5. 2000

Razítko

Ředitelka DC	Podpis
MUDr. Helena Václová	v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti SpŠ a SpMŠ školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel DC podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad	2000-06-07	084 312/00-1165
Zřizovatel	2000-06-07	084-313/00-1165

Připomínky ředitelky DC

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	nebyly připomínky